

บันทึกข้อความ

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน
เลขที่รับ... C.ศ.๒๖๕
วันที่... ๕ ก.ค. ๖๖
เวลา... ๑๒.๕๕

ส่วนราชการ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน โทร. ๒๒๐๓

ที่ กษ ๐๘๓๗.๐๒/๖๘๕

วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอส่งสรุปรายงานการอบรม (e-Training) ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ครั้งที่ ๒

เรียน ผอ. กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน

ตามที่ข้าพเจ้า นางวลีทิพย์ ธนัชชายศอนันต์ ได้เข้าเรียนหลักสูตร การพัฒนาทางไกลด้วยระบบการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (LDD e-Training) จำนวน ๒ เรื่อง คือ

๑. หลักสูตร เครื่องมือเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA/PMQA ๔.๐)
๒. หลักสูตร ความรู้พื้นฐานด้านแผนที่เพื่อการพัฒนาที่ดิน

ในการนี้ ได้ดำเนินการสรุปรายงานการเข้าเรียนหลักสูตร e-Training เสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๑ เรื่อง จึงขอส่งสรุปรายงานการพัฒนาความรู้และใบประกาศนียบัตรมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางวลีทิพย์ ธนัชชายศอนันต์)

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

เรียน ผอ.กนผ.

เพื่อโปรดทราบและลงนามในเอกสารแนบ

นางสาวอมรรัตน์ สระเพชร

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน

ลงนามแล้ว

- จกท. / ศก. รวบรวม

(นายเชษฐจรุจ จินทร์แปลง)

ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

๕ ก.ค. ๖๖

รายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/และเป็นวิทยากร
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ.....นางวลีทิพย์.....นามสกุล.....ธัญชายนันต์.....
ตำแหน่ง.....นักวิชาการเกษตรชำนาญการ.....กลุ่ม/ฝ่าย.....กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน.....
หลักสูตร/หัวข้อเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....
.....ความรู้พื้นฐานด้านแผนที่เพื่อการพัฒนาที่ดิน.....
สถานที่อบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....
.....กรมพัฒนาที่ดิน.....
หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....
.....สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่.....
ตั้งแต่วันที่.....15.....เดือน.....มิถุนายน.....พ.ศ. 2566.....ถึงวันที่.....15.....เดือน.....มิถุนายน.....พ.ศ. 2566.....
เพื่อ อบรม สัมมนา อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

2.1 รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับแผนที่

แผนที่คือ

- สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแสดงลักษณะของพื้นผิวโลกและสิ่งที่ปรากฏอยู่บนผิวโลก ทั้งที่เกิดเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งหมดหรือบางส่วน โดยแสดงไว้บนแผ่นวัสดุที่เลือกสรรแล้วด้วยการย่อให้มีขนาดเล็กลงตามอัตราส่วนที่พึงประสงค์ ให้สามารถสรุปลักษณะที่คล้ายของจริง หรือใช้สัญลักษณ์ทดแทน
- การจำลองสิ่งต่างๆที่ปรากฏบนพื้นผิวโลกมาย่อส่วนให้เล็กลงตามอัตราส่วนที่ต้องการบนแผ่นวัสดุที่เลือกสรรแล้ว สิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนพื้นผิวโลกประกอบด้วยสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ รวมทั้งสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งแสดงให้เห็นด้วยสัญลักษณ์ เส้น สี และรูปทรงสัญลักษณ์ต่าง ๆ
- สิ่ง que แสดงลักษณะของพื้นผิวโลกที่มีอยู่ตามธรรมชาติและที่ปรับปรุงแต่งขึ้น โดยแสดงลงในพื้นแบนราบด้วยการย่อให้เล็กลงตามขนาดที่ต้องการและอาศัยเครื่องหมายและสัญลักษณ์ที่กำหนดขึ้น
- เป็นเอกสารเชิงวิชาการแสดงความรู้ที่มีอยู่ของข้อมูล ที่ตั้งระยะห่างระหว่างรายละเอียดในภูมิประเทศ เช่น แหล่งที่อยู่อาศัย เส้นทางคมนาคมและการติดต่อ นอกจากนั้นยังแสดงลักษณะภูมิประเทศแบบต่าง ๆ ตลอดจนความสูงของสิ่งต่าง ๆ ตามธรรมชาติ และขอบเขตพืชพันธุ์

ข้อมูลทางแผนที่

1. ข้อมูลที่ใช้สำหรับจัดทำหรือผลิตแผนที่ เช่น ข้อมูลเขตการปกครอง ที่ตั้งหมู่บ้าน เส้นทางคมนาคม เส้นทางน้ำ แหล่งน้ำ ความลาดชันของพื้นที่ ทิศทางการไหลของน้ำ
2. ข้อมูลที่จัดเก็บหรือบันทึกในรูปแบบเอกสารแผ่นพิมพ์ (Hard copy) หรือข้อมูลเชิงเลข (Digital data) แสดงคุณลักษณะของข้อมูลเชิงพื้นที่ที่สามารถบ่งบอกถึงตำแหน่ง ที่ตั้ง ขนาด รูปร่าง ระดับความสูง เช่น รูปถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายจากดาวเทียม ข้อมูลความสูงภูมิประเทศ ขอบเขตการปกครอง หมู่หลักฐานแผนที่ ข้อมูลแปลงที่ดิน เส้นทางน้ำ แหล่งน้ำ ข้อมูลดิน

1. ประเภทของแผนที่

1.1 แผนที่แบ่งตามมาตราส่วน

- แผนที่มาตราส่วนเล็ก (1 : 1,000,000) ได้แก่ แผนที่โลก แผนที่ภาคพื้นทวีป แผนที่แสดงอาณาเขตประเทศ แผนที่เส้นทางคมนาคม แผนที่เส้นทางเดินเรือ เส้นทางเดินอากาศ
- แผนที่มาตราส่วนกลาง (1 : 250,000 ถึง 1 : 1,000,000) เช่น แผนที่ยุทธการร่วมทางทหาร มาตราส่วน 1 : 250,000 แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน มาตราส่วน 1 : 400,000 เป็นต้น
- แผนที่มาตราส่วนใหญ่ (แผนที่มาตราส่วนใหญ่กว่า 1 : 250,000) เช่น แผนที่ภูมิประเทศ 1 : 50,000 ภาพถ่ายออร์โธรีโอสตี 1 : 25,000 แผนที่ผังแปลงดิน 1 : 4,000

1.2 แผนที่แบ่งตามลักษณะการใช้งาน

- แผนที่ฐาน (Base map)
- แผนที่เฉพาะเรื่อง (Thematic map)

1.3 แผนที่แบ่งประเภทตามรายละเอียดที่แสดงบนแผนที่

- แผนที่ลายเส้น (Line map)
- แผนที่ภาพถ่าย (Photo map)
- แผนที่แบบผสม (Annotated map)

2 องค์ประกอบของแผนที่

2.1 ภายในระวางแผนที่

แสดงลักษณะของพื้นผิวโลกหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ภายในขอบระวางแผนที่ เช่น สัญลักษณ์แผนที่ (จุด ลายเส้น รูปร่างต่าง ๆ) ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด แม่น้ำ คลอง ถนน เป็นต้น

พิกัดแผนที่ เส้นกริด/จุดตัดของเส้นกริด

ค่าความสูงของพื้นที่ (ตัวเลข ลายเส้น เฉดสี)

2.2 ภายนอกระวางแผนที่

รายละเอียดหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่แสดงไว้ภายนอกเส้นขอบระวางแผนที่ทั้ง 4 ด้าน แสดงรายละเอียด และคำอธิบายต่างๆ เพื่อให้ผู้ใช้แผนที่รับรู้และเข้าใจ สามารถใช้แผนที่เข้าใจอย่างถูกต้อง

2.3 ขอบระวางแผนที่

3 ระบบพิกัด (Coordinate system)

เป็นระบบอ้างอิงในการกำหนดตำแหน่ง หรือบอกตำแหน่งบนพื้นโลกจากแผนที่ มีลักษณะเป็นตารางโครงข่ายที่เกิดจากการตัดกันของเส้นตรงสองชุด ที่ถูกกำหนดให้วางตัวในแนวเหนือ-ใต้ และแนวตะวันออก-ตะวันตก ของจุดกำเนิด (origin) ที่กำหนดขึ้น ตำแหน่งต่าง ๆ จะถูกเรียกอ้างอิงเป็นตัวเลขในแนวตั้ง และแนวนอนตามหน่วยวัดระยะ สำหรับระบบพิกัดที่ใช้อ้างอิงที่นิยมใช้กับแผนที่ของประเทศไทยในปัจจุบัน 2 ระบบ คือ

3.1 ระบบพิกัดภูมิศาสตร์ มีหน่วยเป็นองศา ลิปดา พิลิปดา

3.2 ระบบพิกัดกริด UTM วิธีบอกตำแหน่งเป็นค่าระยะทาง ไปทางตะวันออก(E) และไปทางเหนือ(N) จากจุดศูนย์กำเนิดพื้นหลักฐานอินเดีย พ.ศ.2518 (Indian 1975)

- พื้นหลักฐานท้องถิ่น (Local Datum) ประจำประเทศไทย
- จัดทำโดยการสำรวจรังวัดภาคพื้นดินโดยวิธีโครงข่ายสามเหลี่ยม ใช้รูปทรงรีเอเวอร์เรสต์เป็นรูปทรงรีอ้างอิง
- พื้นหลักฐานอ้างอิงทางราบแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน 1: 50,000 ชุด L7017

พื้นหลักฐานทางราบ

- พื้นหลักฐานแผนที่
- พื้นผิวอ้างอิงสำหรับการคำนวณทางเรขาคณิต
- รูปทรงรี (Ellipsoid)

พื้นหลักฐานทางราบที่ใช้ในประเทศไทย

- พื้นหลักฐานอินเดีย พ.ศ.2518 (Indian1975) เป็นพื้นหลักฐานท้องถิ่นสำหรับประเทศไทยที่จัดทำโดยการสำรวจรังวัดภาคพื้นดินด้วยวิธีโครงข่ายสามเหลี่ยมและงานวงรอบ

- พื้นหลักฐานสากล (WGS 84) เป็นพื้นหลักฐานจากการรังวัดด้วยดาวเทียม GPS โดยพื้นผิวของรูปทรงรีนี้จะซ้อนทับได้ใกล้เคียงกับพื้นผิวของสัณฐานที่แท้จริงของโลก (Geoid)

พื้นหลักฐาน (Datum) : พื้นผิวอ้างอิงที่เกิดจากการคำนวณทางคณิตศาสตร์ซึ่งมีรูปร่างใกล้เคียงกับสัณฐานของโลก

พื้นหลักฐานทางราบ : เป็นพื้นผิวอ้างอิงสำหรับการคำนวณทางเรขาคณิต ได้แก่ รูปทรงรี (Ellipsoid)

พื้นหลักฐานทางตั้ง : พื้นหลักฐานที่ใช้อ้างอิงระดับความสูง (Elevation) ได้แก่ MSL, Orthometric height

พื้นหลักฐานสากล (WGS 84)

การรังวัดด้วยดาวเทียมที่มีสถานีครอบคลุมทั่วโลก เพื่อใช้พัฒนากิจการด้านอวกาศ

ใช้รูปทรงรี WGS 84 เป็นรูปทรงรีอ้างอิง

ใช้พื้นหลักฐานอ้างอิงทรงราบแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน 1:50,000 ชุด L7018

พื้นหลักฐานทางตั้ง

พื้นหลักฐานที่ใช้อ้างอิงระดับความสูง (Elevation) ประเทศไทยใช้ระดับทะเลปานกลาง (MSL) ที่เกาะหลัก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กำหนดให้ MSL มีค่าระดับความสูง 0.000 เมตร จากนั้นทำการถ่ายโยงค่าระดับมายังหมุด BM-A ค่าระดับความสูง 1.4477 เมตร

4. มาตราส่วนแผนที่

4.1 มาตราส่วนแผนที่ คือ อัตราส่วนระหว่างระยะบนแผนที่กับระยะทางในภูมิประเทศ

$$\text{มาตราส่วน} = \frac{\text{ระยะบนแผนที่}}{\text{ระยะทางราบภูมิประเทศ}}$$

เช่น มาตราส่วน 1 : 50,000 (ระยะบนแผนที่ 1 หน่วย เท่ากับระยะทางในภูมิประเทศ 50,000 หน่วย)

4.2 ชนิดของมาตราส่วน

- มาตราส่วนเศษส่วน เช่น 1: 50,000 1:4,000
- มาตราส่วนคำพูด เช่น 1นิ้ว ต่อ 1 ไมล์ หรือ 1 เซนติเมตร ต่อ 5 กิโลเมตร

การอ่านค่าพิกัดและจุดพิกัดบนแผนที่ มาตราส่วน 1 : 4,000

- แผนที่มาตราส่วนใหญ่ นำมาใช้ในการปฏิบัติงานโครงการต่างๆในพื้นที่ดำเนินงานระดับรายแปลง
- จัดทำขึ้นและใช้งานในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ เป็นแผนที่ระบบพิกัด UTM พื้นหลักฐานสากล (WGS 84)

แผนที่และข้อมูลทางแผนที่ด้านการพัฒนาที่ดิน

1. แผนที่และข้อมูลทางแผนที่ของกรมพัฒนาที่ดิน

- แผนที่แสดงความลาดชันของพื้นที่ (สสผ.)
- ข้อมูลพื้นฐานกลางสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน (สสผ.)
- แผนที่สำมะโนที่ดิน (สสผ.)

- แผนที่ป่าไม้ถาวร และแผนที่การจำแนกประเภทที่ดิน (สสผ.)
- แผนที่ดิน (กสด.)
- แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน (กนผ.)
- แผนที่การใช้ที่ดินระดับตำบล (กนผ.)
- แผนที่พื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร (กนผ.) เช่น แผนที่พื้นที่ภัยแล้งซ้ำซาก แผนที่พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก แผนที่การชะล้าง

พังทลายของดิน แผนที่เสี่ยงต่อการเกิดดินถล่ม

2. แผนที่และข้อมูลทางแผนที่ของภายนอกหน่วยงาน

- แผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน 1:50,000 (กรมแผนที่ทหาร)
- ข้อมูลขอบเขตการปกครอง (กรมการปกครอง)
- ข้อมูลแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ (กรมป่าไม้)
- ข้อมูลแนวเขตป่าอนุรักษ์ (กรมอุทยานแห่งชาติ)
- ข้อมูลแนวเขตป่าชายเลน (กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)
- ข้อมูลแนวเขต สปก. (สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร)
- ข้อมูลที่สาธารณประโยชน์ (กรมที่ดิน)
- ข้อมูลที่ราชพัสดุ (กรมธนารักษ์)
- ข้อมูลนิคมสหกรณ์ (กรมส่งเสริมสหกรณ์)
- ข้อมูลนิคมสร้างตนเอง (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)
- ข้อมูลเขตชลประทาน (กรมชลประทาน)
- ข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ (สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ)
- แผนที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

การใช้ประโยชน์จากแผนที่และข้อมูลทางแผนที่ด้านการพัฒนาที่ดิน

ภารกิจด้านการพัฒนาที่ดิน

1. การวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดินและการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน
2. การจำแนกประเภทที่ดินและการถือครองที่ดิน
3. การจัดการทรัพยากรดิน
4. การวางแผนการใช้ที่ดิน
5. การอนุรักษ์ดินและน้ำ
6. การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

2.2 ประสบการณ์/ประโยชน์ที่ได้รับ /การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

ต่อตนเอง

- เป็นการเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงาน เพิ่มพูนความรู้ ทักษะในด้านการอ่านแปลแผนที่
- สามารถถ่ายทอดให้กับเพื่อนร่วมงาน นำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ต่อหน่วยงาน / การนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

- ทำให้เข้าใจ เกี่ยวกับพื้นฐานด้านแผนที่และการใช้ประโยชน์จากแผนที่ สามารถ อ่าน แปลข้อมูลทางแผนที่ได้อย่างถูกต้อง เพื่อใช้ในการกิจของกรมฯ

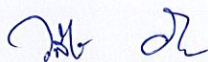
2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ

-

2.4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

-

ลงชื่อ.....

(นางวลิทิพย์ ธนัชชายนันต์.....)

ตำแหน่ง..... นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

ผู้รายงาน

วันที่..... ๕..... เดือน..... กรกฎาคม..... พ.ศ. 2566.....

ส่วนที่ 3 ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

() ทราบ

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นายเชษฐจรุจ จันทร์แปลง.....)

ตำแหน่ง..... ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

วันที่..... ๕..... เดือน..... กรกฎาคม..... พ.ศ. ๒๕๖๖.....

กรมพัฒนาที่ดิน

ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางวลีทิพย์ ธนัชชಾಯศอนันต์

ได้ผ่านการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ระบบ LDD e-Training

หลักสูตร "ความรู้พื้นฐานด้านแผนที่เพื่อการพัฒนาที่ดิน"

รุ่นที่ 2/2566 : พฤษภาคม 2566 - กันยายน 2566

(นายปราโมทย์ ยาใจ)

อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน